Gebiedsprogramma 2005-2007
Zuidwest-Twente

'Handen uit de mouwen'

december 2004

Colofon

Datum
december 2004
Auteur
Gebiedsteam Zuidwest-Twente
Vormgeving
team Communicatie

Adresgegevens

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 425 25 25
Fax 038 425 48 88
www.prv-overijssel.nl
postbus@prv-overijssel.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord		**5**
1	**Inleiding**	**7**
2	**Het programma thematisch ingedeeld**	**9**
2.1	Algemeen	9
2.2	Plan- en gebiedsuitwerkingen	10
2.3	Landbouw en milieu	11
2.4	Natuur en landschap/cultuurhistorie/Landgoederen	14
2.5	Water	17
2.6	Sociale vitaliteit	20
2.7	Economische aspecten waaronder recreatie en toerisme	23
3	**Communicatie**	**27**
Bijlage 1	**Het programma geografisch ingedeeld**	**29**
1.1	Algemeen, geldend voor het gehele gebied Zuidwest-Twente en thematisch ingedeeld	30
1.2	Almelo	34
1.3	Borne	35
1.4	Enschede	36
1.5	Haaksbergen	39
1.6	Hellendoorn	41
1.7	Hengelo	43
1.8	Hof van Twente	44
1.9	Rijssen Holten	47
1.10	Twenterand	49
1.11	Wierden	50
Bijlage 2	**Reconstructieprestaties in Zuidwest-Twente**	**51**
Bijlage 3	**Reconstructiegebied Zuidwest-Twente**	**54**

Voorwoord

Voor u ligt het gebiedsprogramma Zuidwest-Twente tot 2007. Een ambitieus programma dat dankzij een grote inzet en goede samenwerking met de partners heeft geleid tot een grote oogst van uitvoerbare projecten. Deze projecten sluiten bovendien goed aan bij de beleidsprestaties die wij moeten leveren aan het Rijk. Het gaat dan vooral om landbouw, natuur, water en ruimtelijke ordening. Maar ook recreatie, toerisme, andere economische activiteiten en last but not least de leefbaarheid krijgen de nodige aandacht. Het doel is een platteland waar mensen kunnen wonen en werken maar ook volop van kunnen genieten.

Zuidwest-Twente heeft veel mogelijkheden. Het is een gebied met een grote stedelijke dynamiek. Ook het landelijk gebied is meer verstedelijkt dan de rest van het reconstructiegebied. Tegelijkertijd is Zuidwest-Twente het gebied met veel natuur, een mooi landschap en enkele toeristische centra. Kortom een zeer divers gebied.

Afgelopen jaar hebben we flink geïnvesteerd in de samenwerking tussen de uitvoeringspartners. De provincie doet dat in de vorm van het zogenaamde gebiedsgericht werken. Aansturing vindt plaats door een Bestuurlijk Gebiedsoverleg (BGO) en een ambtelijk aanjaagteam zorgt voor de voorbereiding en uitvoering. Zowel BGO als aanjaagteam heeft frequent contact met maatschappelijke organisaties. De komende twee jaar wil ik samen met u ervoor zorgen dat de projecten ook daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden en de verwachtingen werkelijkheid worden.

Het gebiedsprogramma Zuid West Twente biedt ons tal van kansen om het gebied toekomstbestendiger en voor iedereen aantrekkelijk te maken. Ik zet er graag samen met gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties, mijn schouders onder.

Piet Jansen,
gedeputeerde voor Landelijk gebied en Water

1 Inleiding

Het reconstructieplan is 15 september 2004 door Provinciale Staten vastgesteld en is inmiddels ook door het Rijk goedgekeurd. 1 december j.l. tekenden Rijk en provincie het bijbehorend uitvoeringscontract. De uitvoering van het plan kan dus in de hoogste versnelling.
In 2004 is in Zuidwest-Twente al flink voorgesorteerd op deze uitvoering. Verschillende projecten zijn gestart. Naast uitwerkingsprojecten van het plan zijn ook projecten in uitvoering gebracht, die bijdragen aan het realiseren van de reconstructiedoelen.

Zuidwest-Twente is een gebied met een grote stedelijke dynamiek. De stedenband Almelo, Borne, Hengelo, Enschede is de vierde stedelijke agglomeratie in Nederland. Ten westen van deze grote steden ligt een tweede stedenband (Haaksbergen, Goor, Rijssen, Nijverdal). Ook het landelijk gebied in Zuidwest-Twente is meer verstedelijkt dan de rest van het reconstructiegebied. Tegelijkertijd is Zuidwest-Twente het gebied met het grootste aandeel natuur en enkele grote toeristische centra.
Het deelgebied Zuidwest-Twente is het grootste reconstructiegebied in Overijssel (ca. 50%) met een uitdagende problematiek.

In 2004 is flink geïnvesteerd in de samenwerking tussen de uitvoeringspartners. De provincie heeft een model voor samenwerking ontwikkeld, het zogenaamde gebiedsgericht werken (GGW), waarbij sprake is van een eenvoudige uitvoeringsorganisatie. Aansturing vindt plaats door een Bestuurlijk Gebiedsoverleg (BGO), voorbereiding van de uitvoering vindt plaats door een ambtelijk aanjaagteam. Door zowel BGO als aanjaagteam wordt frequent contact onderhouden met maatschappelijke organisaties.
Deze samenwerking heeft geleid tot een ambitieus Uitvoeringsprogramma 2005-2007. Het gebiedsgerichte werken beperkt zich niet tot de uitvoering van het reconstructieplan. Ook andere thema's kunnen opgepakt worden. Het programma 2005-2007 bevat echter nog hoofdzakelijk reconstructiethema's. Er is voor gekozen om alle projecten en activiteiten, die bijdragen aan het realiseren van de reconstructiedoelen in dit programma op te nemen. Het biedt daarmee een vrij compleet overzicht voor Zuidwest-Twente.

Omdat Zuidwest-Twente een groot gebied is, wordt het gebiedsprogramma op twee manieren gepresenteerd. Allereerst de thematische insteek, waarin doel, aanpak en resultaat centraal staan (hoofdstuk 2). De geografische indeling wordt in bijlage 1 getoond waarin per gemeente de projecten gepresenteerd worden. In deze bijlage worden ook ideeën gepresenteerd, die pas in 2006 e.v. tot uitvoering zullen komen.
In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op communicatie tijdens de uitvoering en de inzet van de communicatiemiddelen.
Bijlage 2 bevat een samenvattende reconstructietabel met de prestaties in Zuidwest-Twente.

2 Het programma thematisch ingedeeld

2.1 Algemeen

De partners in het BGO Zuidwest-Twente hebben voor het programma 2005-2007 gekozen voor een vijftal thema's, te weten:
1. landbouw en milieu;
2. natuur en landschap/cultuurhistorie;
3. water;
4. sociale vitaliteit;
5. economie w.o. recreatie en toerisme.

Daarnaast gelden er voor het hele reconstructiegebied (en dus ook voor Zuidwest-Twente) een aantal centrale maatregelen voor de thema's landbouw en natuur. Meer concreet gaat het daarbij om:
1. verplaatsing en omschakelen intensieve veehouderij uit extensiveringsgebied;
2. aankoop grond en gebouwen voor EHS, herverkaveling en bedrijfsverplaatsing;
3. inrichten nieuwe natuur, verbinden natuurgebieden.

In dit hoofdstuk van het gebiedsprogramma zijn deze thema's in de volgende paragrafen vertaald naar maatregelen en projecten voor Zuidwest-Twente. Bij de thema's wordt per paragraaf in een tabel een overzicht gegeven hoe de doelstelling uit de Agenda Vitaal Platteland (AVP), het Uitvoeringsprogramma van het Reconstructieplan (voor 2005-2006) en de operationele doelen uit het Deelplan Zuidwest-Twente van de reconstructie met elkaar verbonden zijn.

Het gebiedsproces

Het gebiedsproces gericht op de uitvoering is in 2004 gestart. Bestuurders, ambtenaren en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties weten elkaar te vinden. In 2005 zal ingezet worden op verdere versterking van dit netwerk, het oplossen van knelpunten en het vergroten van de betrokkenheid van de burgers bij de uitvoering. De in hoofdstuk 3 beschreven communicatiemiddelen zullen ook hiervoor ingezet worden. De volgende acties worden uitgevoerd:
- leerervaringen van plan en gebiedsuitwerkingen worden uitgewisseld;
- de ervaringen met de toepassing van Rood voor Rood en Vrijkomende Agrarische Bebouwing worden gedeeld;
- verbreding van bestaande landinrichtingsprojecten wordt vormgegeven;
- de structurele financiering van Groene Diensten wordt met direct betrokkenen in een themabijeenkomst besproken;
- de communicatie over het gebiedsgerichte werken wordt verder ingevuld;
- loketfunctie voor agrariërs zal voor het gehele gebied gecoördineerd worden (gebiedsmakelaars).

In de eerstvolgende paragraaf wordt een overzicht gegeven van de plan- en gebiedsuitwerkingen in Zuidwest-Twente.

2.2 Plan- en gebiedsuitwerkingen

Voor een groot aantal gebieden binnen Zuidwest-Twente worden uitwerkingen gemaakt, waarbij zowel herinrichting, als uitvoeringsprojecten worden opgesteld, op basis van samenhangende problemen in die (deel)gebieden. Het betreft hier voor een deel bestaande landinrichtingen: Enter, Rijssen, Enschede-Zuid en -Noord, Saasveld-Gammelke (maakt ook deel uit van programma Noordoost-Twente). Verder zijn er in Zuidwest-Twente 14 nieuwe plan- en gebiedsuitwerkingen, die in 2005 in verschillende fases verkeren. In een groot aantal uitwerkingsgebieden zullen in 2005 al projecten in uitvoering worden gebracht. Deze projecten worden beschreven in bijlage 1.

Tabel: Plan- en gebiedsuitwerkingen met trekker en fasering

uitwerking	**trekker**	**fase**
Rijssen (herinrichting)	provincie/DLG	uitvoering
Enter (herinrichting)	provincie/DLG	uitvoering
Enschede-Zuid (gebiedsuitwerking en de herinrichting)	provincie/DLG	voorbereiding/uitvoering
Enschede-Noord (gebiedsuitwerking) waaronder:	provincie/gemeente	voorbereiding/uitvoering
* stadsrand Ensch.Noord,	gemeente Enschede	voorbereiding
* agrarisch gebied Noord (herinrichting)	provincie/gemeente/DLG	voorbereiding/ uitvoering
Boekelo (gebiedsuitwerking)	gemeente Enschede	voorbereiding
Saasveld-Gammelke (herinrichting)	provincie/DLG	uitvoering (Programma Noordoost-Twente)
Azelerbeek (planuitwerking)	provincie/DLG	voorbereiding/uitvoering
Diepenheim (planuitwerking)	gemeente Hof ven Twente	uitvoering eind 2005
Waterland Wierden (planuitwerking)	gemeente Wierden	voorbereiding/uitvoering
De Doorbraak (planuitwerking)	waterschap Regge en Dinkel	uitvoering
Hellendoorn (planuitwerking)	gemeente Hellendoorn	voorbereiding/uitvoering
Waterwinning Holten en Herikerberg/Goor (gebiedsuitwerking)	gemeente Hof van Twente en de gemeente Holten Rijssen	voorbereiding/uitvoering
Elsenerbroek (gebiedsuitwerking)	gemeente Hof van Twente	uitvoering
Landgoed Weldam (gebiedsuitwerking)	gemeente Hof van Twente	voorbereiding/uitvoering
Engbertsdijksvenen/Veenschap (gebiedsuitwerking)	gemeente Twenterand	voorbereiding/uitvoering
Reggedal Nijverdal (gebiedsuitwerking)	gemeente Hellendoorn	uitvoering
Daarle/Bruineveld (gebiedsuitwerking)	gemeente Hellendoorn	voorbereiding/uitvoering
Slaghekkenweg (gebiedsuitwerking)	gemeente Hof van Twente	voorbereiding 2006 of later
Zendersche Es (gebiedsuitwerking)	gemeente Borne	voorbereiding/uitvoering
Buitengebied Haaksbergen	gemeente Haaksbergen	voorbereiding/uitvoering

AVP	**UP reconstructieplan**	**aantal 2005-2006**
AVP 0: Goede ruimtelijke structuur	Plan- en gebiedsuitwerkingen	17
	Facilitering RO-plan	10

2.3 Landbouw en milieu

Dit thema is niet specifiek voor Zuidwest-Twente, maar is prioritair voor het hele reconstructie-gebied. Een aantal maatregelen wordt dan ook voor het hele reconstructiegebied genomen. Waar mogelijk is er een invulling of maatregel specifiek voor Zuidwest-Twente verwoord, anders staat achter de maatregelen tussen haakjes (centraal).

Omschrijving

Zuidwest-Twente kent circa 3.300 landbouwbedrijven, de belangrijkste vorm en veruit de grootste grondgebruiker is de melkveehouderij met ca. 1.200 bedrijven, de tweede belangrijke vorm van landbouw is de intensieve veehouderij. Intensieve veehouderij komt voor op gespecialiseerde varkens- en pluimveebedrijven, maar ook als neventak op melkveebedrijven.
Van de intensieve bedrijven liggen er ca. 115 in extensiveringsgebied, waarvoor bij de vaststelling van het reconstructieplan een voorbereidingsbesluit is genomen.
In Zuidwest-Twente zijn circa 50 boomteelt/tuinbouwbedrijven. Het grondgebruik van deze tak groeit.

Doelstellingen

1. Het versterken, verbreden en verdiepen van de economische basis van de blijvende en grondgebonden landbouw, die ecologisch, economisch en sociaal duurzaam is.
2. Verplaatsen of omschakelen van de intensieve landbouw in extensiveringsgebieden. Het ontwikkelen van een duurzame intensieve veehouderij die landschappelijk is ingepast, in de overige gebieden.

Aanpak

1. Herverkavelen en extensiveren grondgebonden landbouw
   Via landinrichtingsmodules en uitvoeringsmodules bij de uitwerkingsplannen zal dit vormgegeven worden.

2. Bedrijfsvernieuwing en -verbreding
   De overheden willen innovatie ondersteunen en faciliteren. In Zuidwest-Twente zijn goede mogelijkheden voor verbreding naar zorg, bio-energie, toerisme en groene/blauwe diensten. Dat gebeurt door financiering van Stimuland of andere innovatieve samenwerkingsverbanden en het inzetten van gebiedsmakelaars, die (ruimtelijke) ontwikkelingen van verschillende bedrijven aan elkaar proberen te knopen (PA Stimuland, DLG).

3. Verplaatsen of omschakelen intensieve landbouw
   Het Coördinatiecentrum Intensieve Veehouderij is beschikbaar om met intensieve landbouwbedrijven in extensiveringgebieden de mogelijkheden te bespreken voor verplaatsing of omschakeling. De overheid heeft middelen voorhanden om dit financieel te ondersteunen. In de periode 2005-2006 worden provinciebreed 6-9 verplaatsingen gerealiseerd (PA CIV) waarvan enkele in ZW Twente. Daarnaast zullen een aantal bedrijven omschakelen of hun activiteiten beëindigen via het CIV-project 'koersbepaling IV'. De Rood voor Rood-regeling, die in ontwikkeling is, kan financiering bieden voor deze omschakeling. Door deze aanpak wordt bijgedragen aan vermindering van de milieubelasting, voornamelijk lokale stankhinder en ammoniakdepositie op natuurgebieden.

4. Ontwikkelingsruimte en clustering voor intensieve veehouderij
   In de Landbouwontwikkelingsgebieden is ruimte voor ontwikkeling van de intensieve veehouderij, naast de ontwikkeling van andere landbouwtakken.
   In de verwevingsgebieden is beperkt ruimte voor ontwikkeling en clustering van bestaande bedrijven. Zij kunnen daarvoor een 'sterlocatie' aanvragen bij de gemeente.

5. Ontwikkelingsperspectief voor de boomteelt (uitvoering samen met Noordoost-Twente)
   De boomteelt is een landbouwtak in opkomst, waardoor het ruimtegebruik en het aantal arbeidsplaatsen zal toenemen. Boomteelt kan echter ook de waterkwaliteit en – lokaal – de landschappelijke kwaliteit aantasten. Provincie, gemeenten en waterschap willen samen met de boomteeltsector een ontwikkelingsperspectief schetsen, waarmee de sector zich duurzaam kan ontwikkelen. Bekeken zal worden of dit voor Twente, danwel een deelgebied of een combinatie met de rest van Overijssel zou moeten worden.

Resultaten (2005-2006)

- Goed functionerende loketfunctie voor agrariërs voor verbreding, omschakeling, beëindiging en verplaatsing (Almelo, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Wierden); coördinatie functioneert goed.
- 100 adviezen verbrede landbouw.
- 20 landbouwbedrijven investeren in innovatie; 10 bedrijven/ passen innovatieve technieken toe.
- 10 bedrijven in intensiveringszone verbreden.
- Pilot-projecten met toepassing van biogas zijn uitgevoerd (Rietberg, Holten).
- Onderzoek naar ruraal park is uitgevoerd.
- Bevorderen biologische landbouw op 35 bedrijven.
- Kennisaspecten t.a.v. biologische landbouw zijn uitgewerkt.
- De afzet van biologische landbouwproducten is gestimuleerd.
- Voor nieuw noaberschap is een projectplan opgesteld.
- 400 ha is ingericht via kavelaanvaardingswerken.
- 150 ha is vrijwillig geruild (Hellendoorn, Hof van Twente).
- 2 Zorgboerderijen voor jeugdzorg zijn opgericht.
- 2 Zorgboerderijen voor gehandicapten zijn opgericht.
- 150 agrariërs zijn goed begeleid bij uitstroming.
- 10 VAB's worden hergebruikt.
- 10 à 15 verplaatsingsplannen zijn klaar (in extensiveringsgebied).
- 2 à 3 verplaatsingen zijn uitgevoerd (in extensiveringsgebied).
- 35 à 40 bedrijven zijn omgeschakeld of beëindigd.
- Inzicht in de werkelijke inplaatsingsruimte in een aantal landbouwontwikkelingsgebieden is verkregen (Haaksbergen).
- Jonge boeren worden gefaciliteerd (pilotproject).
- Uitvoering Eelen en Rhaan; verbeteren productieomstandigheden landbouwbedrijven.
- Uitvoering landinrichtingsmodules.
- Ontwikkelen boerderijkamers, Rijssen.

Tabel: Landbouw en milieu

AVP	UP reconstructieplan	aantal 2005-2006	operationele doelen deelplan Zuidwest-Twente (2015)
1: Duurzame landbouw	Intensieve bedrijven beëindigen of verplaatsen (inzet verplaat-singsregeling, inzet CIV)	Ca. 15	Ruimtelijke herstructurering van de intensieve veehouderij
1: Duurzame landbouw	Bedrijven met subsidies voor innovatie	20	Substantiële bedrijfsinkomen halen uit consumentgerichte/ maatschappelijke markt
	Adviezen aan landbouwbedrijven	100	Idem
1: Duurzame landbouw	Ha wettelijke herverkaveling		Structuurversterking van de blijvende grondgebonden bedrijven (ca. 24.000 ha)
	Ha vrijwillige kavelruil	150 ha	Idem

2.4 Natuur en landschap/cultuurhistorie/Landgoederen

Omschrijving

De realisatie van de ecologische hoofdstructuur is voor Zuidwest-Twente een belangrijk doel. Hiervoor moet in het gebied ca. 3.500 ha 'nieuwe natuur', worden aangelegd en voor ca. 3.400 ha landbouwgrond beheersovereenkomsten worden afgesloten. Momenteel is ca. 1.400 ha nieuwe natuur gerealiseerd en voor ruim 1.500 ha beheersovereenkomsten afgesloten.
Het landschap in Zuidwest-Twente is van hoge kwaliteit. Op nationaal niveau is het gebied grotendeels Belvedère-gebied.
De ruimtelijke kwaliteit wordt door bewoners en bezoekers hoog gewaardeerd, al zijn er hier en daar ook hiaten in de kenmerkende beplanting. Voor de landbouw kunnen landschapselementen een handicap in de bedrijfsvoering geven. Van de andere kant zijn landschapselementen een natuurlijk element op de Twentse landbouwbedrijven, waarvan het onderhoud vanzelfsprekend wordt ingepast in de bedrijfsvoering.
Op gebiedsniveau kan het landschap als een belangrijke economische drager worden gezien, in het bijzonder voor de toeristische en de dienstverlenende sectoren, die gebaat zijn bij een prettige woon- en recreatieomgeving.
De ca. 110 landgoedterreinen omvatten circa 11.000 ha, waarvan landgoed Twickel de grootste is.

Doelstellingen

Het realiseren van de ecologische hoofdstructuur via aankoop, particulier beheer en beheersover-eenkomsten, het verbinden van natuurgebieden, het verbeteren van de natuurwaarden en op het verbeteren van de soortenbescherming.
Behoud, versterking en ontwikkeling van de kwaliteit van het landschap en van het cultureel erfgoed en karakteristieke boerenerven.
Behoud en ontwikkeling van de landgoederen in Zuidwest-Twente, als cultureel erfgoed en als dragend element in het landschap en de ecologische hoofdstructuur.

Aanpak

1. Groene Diensten en particulier natuur- en landschapsbeheer
   In Zuidwest-Twente wordt een pilotproject Groene Diensten uitgewerkt, gericht op integratie van particulier natuur- en landschapsbeheer, recreatieve toegankelijkheid en waterretentie. De provincie zal een project ontwikkelen voor vraagbundeling en basisfinanciering, waarbij medefinanciering wordt gezocht bij de rijksoverheid door SAN en SN met aanvulling in het kader van het Nationaal Landschap, mogelijk met inschakeling van EU-gelden. Daartoe zal ook de organisatie voor (particuliere) natuur- en landschapsbeheer in Zuidwest-Twente versterkt worden.

2. Aankoop een doorlevering van natuurgebieden
   Voor de gebieden die in het Natuurgebiedsplan Zuidwest-Twente zijn aangewezen als natuur-ontwikkelingsgebied of reservaatsgebied, zal de aankoop en doorlevering aan terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties plaatsvinden.

3. Kwaliteit van het landschap en cultuurhistorie
   In Zuidwest-Twente wordt door een groot aantal gemeenten al jarenlang gebruikgemaakt van de ROLO-regeling. Hiermee worden landschapselementen hersteld en opgenomen in de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer voor het onderhoud.
   In 2004 zijn de gemeenten Hof van Twente, Haaksbergen en Twenterand (met NOT-gemeenten samen) gestart met het opstellen van een landschapsontwikkelingsplan. De aanpak richt zich primair op de uitvoering van het landschapsontwikkelingsplan, waarvoor meer uitvoeringsmiddelen benodigd zijn, ook om landschapsonderhoud tot een inkomensfunctie te maken voor een aantal landbouwbedrijven en grondeigenaren. Verder zou de betrokkenheid van bewoners en bedrijven bij het landschap vergroot moeten worden.
   Om de ruimtelijke kwaliteit en de streekidentiteit te behouden worden een ontwerpende benadering van gebiedsuitwerkingen en streekeigen bouwen gestimuleerd.
   Het versterken van de cultuurhistorische streekidentiteit levert niet alleen een bijdrage aan de fysieke omgeving, maar biedt ook sociaal en economisch perspectief.

Resultaten (2005-2006)

- Maatregelen zijn uitgevoerd voor de bescherming van het gentiaanblauwtje.
- Op landgoed Het Stroot zijn historische elementen hersteld.
- Historische elementen zijn opgeknapt.
- Leefgebied voor boomkikkers, kamsalamanders en knoflookpad is hersteld.
- x adviezen voor landschappelijke inpassing boerderijen zijn gegeven.
- x landgoedbeleidsplannen worden uitgevoerd.
- In Almelo wordt een multifunctioneel park ingericht.
- Uitvoering module Enschede-Zuid.
- Inrichtingsplan 't Vaneker en de Groene Scheg.
- Plan voor kwaliteitsverbetering landgoed het Wageler (Enschede).
- Uitvoering project Ecozone Eschmarke, Enschede.
- Uitvoering landschapsplan Haaksbergen-Hof van Twente.
- Uitvoering projecten Sallandse Heuvelrug.
- Verplaatsen camping Hellendoorn t.b.v. ontlasten EHS.
- Ontwikkeling landgoed op Azelo.
- Verbetering sociaal-economische dragers landgoed Weldam.
- Herstel kasteelpark Twickel.
- Nieuw landgoed in Diepenheim.
- Ontwikkelen nieuw landgoed Elsenerbroek, Hof v. Twente.
- Ontwikkelen organisatie t.b.v. landschapsbeheer door boeren/particulieren; Hof van Twente.
- Beeldkwaliteitsplan Rijssenseweg, Hof van Twente.
- Landgoedontwikkeling 't Warmlink, boerderijkamers, Hof van Twente.
- Twickel, uitvoering boeren voor natuur.
- Uitvoering landschapsontwikkelplan Twenterand.
- Opstellen landschapsinrichtingsplan Rectum-Ypelo, Wierden.

Tabel: Natuur, landschap en cultuurhistorie

AVP	UP reconstructieplan	aantal 2005-2006	operationele doelen deelplan Zuidwest-Twente (-2015)
2: Realiseren EHS	Ha aankoop voor NB-organisaties		3091 ha nieuwe natuur aangekocht en ingericht
	Ha particulier natuurbeheer		640 ha nieuwe natuur via agrarisch eindbeheer
2: Verbinden van natuurgebieden	Aankoop, inrichten of particulier natuurbeheer		120 provinciale en lokale ecologische verbindingen
	Opheffen faunaknelpunten		In 2015 geen knelpunten meer
	Uitvoeren landschapsplannen	3	450 km (in 2015) opgeknapte landschapselementen

2.5 Water

Omschrijving

Zuidwest-Twente wordt gekenmerkt door het voorkomen van een groot aantal beken. Sommige beken hebben nog een vrij natuurlijke loop. Voor nationale begrippen is dat uniek. Veel beken zijn echter hun natuurlijke loop volledig kwijt, zijn rechtgetrokken of ingesnoerd. Landschappelijke aantasting en verdroging van natuur en landbouw zijn het gevolg.

De kwaliteit van het oppervlaktewater voldoet op vele locaties nog niet aan de normen. Belasting is te hoog vanuit de landbouw en de effluenten van rioolwaterzuiveringsinstallaties. De bovenloop van de beken hebben vaak een relatief goede waterkwaliteit, benedenstrooms neemt de kwaliteit af.
De omvang van de emissies is de laatste jaren bij diverse bronnen verminderd. Dit neemt niet weg dat ten aanzien van een aantal probleemstoffen de omvang van de huidige emissies nog steeds een bedreiging vormt voor de kwetsbare Twentse wateren.
Ten aanzien van de verontreinigde waterbodems geldt dat er te weinig gesaneerd wordt en deze waterbodems nu een negatief effect hebben op de waterkwaliteit
De kwaliteit van het grondwater in Twente voldoet op vele locaties niet aan de norm.

Doelstelling

Watersysteem. Herstel veerkracht, meer ruimte geven aan water, water als drager van het landelijk gebied, waterbeheer afstemmen op de functies, duurzame waterwinningen.
Waterkwaliteit. Kaderrichtlijn water: vermindering van emissies, duurzame waterwinningen, riolering.

Aanpak

- Reconstructiezonering, ontwikkelingsmogelijkheden van functies afhankelijk maken van het waterbeleid.

- Meer ruimte geven aan het watersysteem. De beekdalbrede inrichting en waterberging realiseren via verplaatsings- en beëindigingsregeling, verbreding, Groene en Blauwe Diensten, grondbank, landinrichting en kavelruil, extensivering van de grondgebonden landbouw.
- Waterbeheer afstemmen op functies. De grondwaterpeilen worden afgestemd op het gewenste grondgebruik.
- Duurzame grondwaterwinning. Vitens zet haar streven voort naar het duurzaam maken van de winningen via de gebiedsgerichte aanpak.

Resultaten (2005-2006)

- Waterverbinding Noordoost-Twente naar Zuidwest-Twente wordt via de Doorbraak op natuurlijke wijze ingericht.
- Opheffen ongezuiverde lozingen (Almelo, Enschede, Hengelo, Wierden).
- Azelerbeek wordt natuurlijker ingericht (plan gereed eind 2005).
- Waterlandgoed Enschede, inpassing duurzame waterwinning.
- Inrichtingsplan de Roombeek, Enschede.
- Aanleg innovatief zuiveringssysteem landgoed Lankheet (Haaksbergen).
- Aanleg bergingsbezinkbassin en lamellenfilter (Haaksbergen).
- Herinrichting Buurserbeek, Koffiegoot, Zoddebeek.
- Bergingsvijver Kruidenwijk-Hellendoorn.
- Uitvoering Groene Mal Reggedal, Nijverdal- inrichting.
- Herstel oude loop Regge (Nijverdal).
- Uitvoering Genieten van Water Westerflier/Nijenhuis (Hof van Twente).
- Natuurvriendelijker inrichten van het nieuwe Stroomkanaal (Twenterand).
- Ingerichte en uitgediepte plas de Lee (Enter).
- Stadsregge Almelo-Wierden; afkoppeling stedelijk water.
- Retentiegebied Velderberg; realisatie tijdelijke berging en herstel natuurlijk systeem.
- Verbinding Broekheunerbeek-Boekelerbeek; diverse werken ter verbetering van de beeklopen en de verbinding.
- Bestrijding verdroging Aamsveen en Groot Brunink; herstel oorspronkelijke loop.
- Integraal herstel langs de Schipbeek.
- Voorbereiding nieuwe natuur langs de Zoddebeek.
- Uitvoering projecten Spikkersbeek en Beneden Regge.
- Voorbereiding project 'verbeelding van de Regge'.

Tabel: Water (milieu/bodem)

AVP	UP reconstructieplan	aantal 2005-2006	operationele doelen deelplan Zuidwest-Twente (-2015)
	Herinrichten van de waterlopen (WHP: Waterhuishoudingsplan Overijssel 2000+)	9	Tot 2015: waterlopen inrichten met prioriteit voor zones langs kwaliteitswateren, belevings-wateren
	Vaststellen van de Gewenste Grond en Oppervlaktewater Regime (GGOR)	1.500 ha	Voor 2015 is voor geheel Zuidwest-Twente de GGOR vastgesteld; mede in relatie tot aanpak verdroging
	Vermindering areaal verdroogd gebied (WHP)	2	In 2004 zijn verdroogde gebieden benoemd. In 2005 is plan van aanpak per gebied opgesteld
	Realiseren van wateropvanggebieden	2	In 2005 aanwijzen van wateropvanggebieden
	Realiseren noodopvanggebieden	p.m.	Noodopvanggebieden worden gezocht (2005) en ingericht (2010). Afhankelijk van model-resultaten
	Ontwikkelen kernkwaliteiten Twente: beekdalen natuurlijker inrichten	9	Beekdalen voldoen in 2018 aan streefbeeld beekdalbrede inrichting. Prioriteit voor projecten die samengaan met herstel veerkracht
	Herstel en ontwikkeling natuurlijk karakter kwaliteitswateren		In 2018 voldoet de waterkwaliteit aan streefbeeld
	Aanleg natuurvriendelijke oevers	9	Bij herinrichting waterlopen worden, afhankelijk van functie en omgeving, natuur- vriendelijke oevers aangelegd
	In 2004 inrichtingsvisies opgesteld van alle belevingswateren (WHP)		Waterschap koppelt inrichtingsvisie aan operationele herinrichtingsplannen
	Behalen van normen Verwaarloosbaar Risico (VR) voor kwaliteitswater en Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) voor basiswater		Behalen van VR en MTR conform Waterhuishoudingsplan
	Terugdringen van de vervuiling door riooloverstorten met 50% in 2005 t.o.v. 1985 en op termijn een nulemissie (WHP)		Vuiluitworp is in 2005 minimaal teruggebracht tot niveau van basisinspanning (WHP) Versnelling van verdere reductie in gebieden met kwaliteitswater (uiterlijk 2010)
	Tot 2005 afkoppelen van de riolering van 5-10% van het verhard oppervlak (2-5% in 2005)		Afkoppelen van riolering in bestaand stedelijk gebied: 3% in 2006. In nieuw stedelijk gebied 100% voorzover waterkwaliteit dit toelaat.
	Aansluiten van alle woningen in het buitengebied op riool of IBA in 2005	4 projecten	In 2005 100% van alle woningen in buitengebied aansluiten op riool of IBA
	Idem		Stimuleren maatregelen i.k.v. AMVB open teelt en veehouderij
	Terugdringen diffuse bronnen		Grondwaterkwaliteit voldoet in eerste uitvoeringsperiode aan de grenswaarde van 50 mg/l nitraat Waterbodems: kwaliteit voldoet aan klasse 0 (2018) voor wateren streefbeeld kwaliteitswater, en klasse 2 voor overige wateren (2012) Urgente gevallen (klasse 3 en 4) vóór 2012 gesaneerd In 2010 is waterbodemproblematiek tot beheersbare omvang teruggebracht
	Drinkwaterwinningen worden duurzaam ingepast en afgestemd op de vast te stellen GGOR in 2010, waarbij negatieve effecten worden teruggedrongen.	3	Waterland Wierden: opstellen van een gebiedsuitwerking Herikerberg/Holten: idem

AVP	UP reconstructieplan	aantal 2005-2006	operationele doelen deelplan Zuidwest-Twente (-2015)
	Opstellen van ruimtelijke gebiedsvisies.		Ruimtelijke gebiedsvisies zijn in 200? gereed voor de intrekgebieden (beheer grondwater-voorraad)
	Bodemkwaliteit in het landelijk gebied mag niet verslechteren en waar nodig verbeteren.		Vóór 2005 inzicht in diffuse bodemkwaliteit Opstellen programma monitoring grondwater-kwaliteit (gereed 2006). In grondwaterbeschermingsgebieden wordt bestrijdingsmiddelengebruik gesteld op max. 100 Milieubelastingspunten/ha (overeenkomend met drinkwaternorm)

2.6 *Sociale vitaliteit*

Omschrijving

De sociale vitaliteit van Zuidwest-Twente is sterk verbonden met de mogelijkheden voor behoud en ontwikkeling van bedrijvigheid met het gebied. In paragraaf 2.7. wordt op de economische aspecten ingegaan.

Hoewel de landbouw in Zuidwest-Twente nog altijd beeldbepalend is voor het platteland verliest deze sector in sociaal-economisch opzicht terrein. Kansrijke groeisectoren zijn recreatie en toerisme, evenals de zakelijke dienstverlening, de ambachtelijke bedrijvigheid, de transportsector en de bouwnijverheid. Maar per saldo zal de groei van de werkgelegenheid in plattelandsgebieden achter blijven ten opzichte van de meer stedelijke gebieden.

Het gevolg is dat het voorzieningenniveau in het landelijke gebied in toenemende mate onder druk komt te staan. Het verschuivende sociaal-economische draagvlak noopt nogal wat spelers in de markt tot het sluiten of versoberen van de dienstverlening (bijvoorbeeld winkels en banken).

Maar ook publieksvoorzieningen (dorpshuizen, scholen, zorgvoorzieningen, kinderopvang e.d.) kunnen, mede door de steeds krappere lokale middelen, demografische veranderingen en andere behoeftepatronen, het hoofd moeilijk boven water houden.

In het gebiedsprogramma zijn projecten opgenomen die ten doel hebben om de sociale vitaliteit een impuls te geven.
Dit om de sociale samenhang en de versterking van de eigen identiteit bij de bewoners te ondersteunen en aan te jagen.

Doelstelling

Het op peil houden van de leefbaarheid. Daarbij gaat het om bundeling van bestaande en ontwikkeling van nieuwe voorzieningen (hulpverlening, ouderen, jongeren, taakcombineerders) en het behouden van de streekidentiteit.

Aanpak

Ruimte geven en ondersteunen van initiatieven die bijgedragen aan sociale vitaliteit.

Vrijkomende Agrarische Bebouwing/Rood voor Rood.
De gemeenten in Zuidwest-Twente willen optimaal gebruikmaken van de Rood voor Rood-regeling in combinatie met het vinden van nieuwe invulling van Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB). Rood voor Rood beoogt het afbreken van landschapontsierende schuren in ruil voor woningbouw. De uitkomsten van de pilots in Wierden en het Hof van Twente kunnen worden gebruikt om ook in andere delen van Zuidwest-Twente nieuwe invulling te geven aan de fysieke en economische ruimte die de landbouw noodgedwongen achterlaat.

Clustering van voorzieningen
Om het voorzieningenniveau op het platteland te garanderen is clustering noodzakelijk. De gezamenlijke overheden streven naar een optimaal voorzieningenniveau in elke kern of buurtschap. Het introduceren van één of meerdere kulturhusen hoort hierbij, evenals het inzetten van nieuwe (ICT-)technieken. Voor het bepalen van het gewenste voorzieningenniveau is samenspraak tussen de bevolking en de aanbieders van de voorzieningen essentieel. Hierbij horen ook de openbare voorzieningen.

Resultaten 2005-2006

- Cultuurhistorische producties (literair, muzikaal en theater).
- In Zenderen wordt rijksmonument gerestaureerd.
- Zorgboerderij De Viermarkten Enschede; versterken zorgmuseum en educatieve functie; herinrichten landschappelijke elementen.
- Realisatie Dorpshuis Lonneker en verzorgingshuis De Posten, Boekelo.
- Centrum voor zorg en welzijn in Boekelo.
- Kulturhusen in Buurse, Wierden (Hoge Hexel), Holten, Twenterand.
- Opstellen masterplan Buurse en Isodorushoeve.
- Dorpsontwikkelingsplan Daarle, dorpshuis.
- Uitvoeringsplan sociaal-economische impuls Kerspel-Goor.
- Oprichten gemeenschapshuis Hengevelde.
- Oprichten kinder- en speelboerderij in een intensieve veehouderij te Bentelo.
- Verbrede functie jongerencentrum 'Pand van Janna', Hof van Twente.
- Uitvoering initiatieven Elsenerbroek, Hof van Twente.
- Gecombineerse locatie voor onderwijs en ondernemen voor zeer moeilijk lerende kinderen, Hof van Twente.
- Museum ontwikkelen in melkveehouderij, Hof van Twente.
- Kinderopvang/verblijf in Hengevelde.
- Multifunctioneel buurtschapsgebouw Kerspel-Goor.
- Uitwerking pilot knooperf landgoed Wijenhuis, Hof van Twente.
- ICT en hulpverlening/zorg; vraagbundeling telezorg.

- (Sociale) invulling Vrijkomende Agrarische Bebouwing (inventarisatie en welke regels willen we daarbij hanteren.
- Steunpunt Landbouw en Zorg (o.a. opzetten structuur voor zorgboerderijen).

Tabel: Sociale vitaliteit

AVP	UP reconstructieplan	aantal 2005-2006	operationele doelen deelplan Zuidwest-Twente (-2015)
	Versterken en ondersteunen van dorpsorganisaties.	8	Gemeenten leggen vast hoe zij VAB's en hun directe omgeving willen invullen en wat er onder nevenfuncties op het agrarisch bedrijf verstaan kan worden, waarbij sociale functies een hoge prioriteit krijgen
	Versterken gemeentelijk vrijwilligersbeleid	7.	
	Ondersteunen van initiatiefgroepen plattelandsontwikkeling	p.m.	Stimuleren van de ontwikkeling van zorgboerderijen en andere maatschappelijke functies op boerderijen
			Overleg tussen gemeenten, woningbouwcorporaties en andere instellingen over het behoud van winkelvoorzieningen, postkantoor- en bankvoorzieningen in de kleine kernen
			Opzetten van een sociaal-economisch platform voor Zuidwest-Twente met gemeenten en andere partners met sociale expertise
	Bundelen van voorzieningen in Kulturhusen	5	Zoveel mogelijk bundelen van voorzieningen als basisonderwijs, kinderopvang, woonzorglocaties, postkantoren, winkels en dergelijke
	Realiseren van zorgposten voor de eerstelijnsgezondheidszorg	1	Bovenop de bestaande plannen realiseren van nieuwe Kulturhusen in een kleine kern in Zuidwest-Twente waar het voorzieningenniveau aantoonbaar onder druk staat
	Bundeling van basisonderwijs en kinderopvangvoorzieningen	1	Bundeling van eerstelijnszorgvoorzieningen als onderdeel van een gemeentelijke structuurvisie

		Enkele experimenten om te komen tot een combinatie van onderwijs en verschillende vormen van kinderopvang op plaatsen waar deze voorzieningen aantoonbaar onder druk staan
Bevorderen cultureel ondernemerschap t.b.v. bibliotheken en Kulturhusen		Ontwikkelen handreiking invulling cultureel ondernemerschap in bibliotheken en Kulturhusen
Bevorderen ICT ten behoeve van dienst- en hulpverlening aan bewoners	p.m.	Opzetten experiment op het gebied van nieuwe vormen van dienstverlening Zoveel mogelijk behoud van bedrijvigheid bij de kleine kernen Onderzoek naar de mogelijkheden tot experimenteren met (draadloze) ICT bij verbeteren van de dienst- en hulpverlening aan bewoners en de leefbaarheid/sociale cohesie Instandhouden van een breed en gespreid netwerk van specifieke voorzieningen en activiteiten voor sport en bewegen
Cultuurhistorie en cultuurtoerisme	1	Moderniseren van een bestaand of realiseren van nieuw cultuurhistorisch bezoekerscentrum
Behoud cultureel erfgoed, bevorderen toegankelijkheid particuliere landgoederen, realiseren netwerk van historische bezoekerscentra		Oprichten van een projectorganisatie die in samenwerking met andere partners culturele en cultuurhistorische evenementen organiseert en stimuleert

2.7 Economische aspecten waaronder recreatie en toerisme

Omschrijving

Hoewel de landbouw in Zuidwest-Twente nog altijd beeldbepalend is voor het platteland verliest deze sector in sociaal-economisch opzicht terrein. Kansrijke groeisectoren zijn recreatie en toerisme, evenals de zakelijke dienstverlening, de ambachtelijke bedrijvigheid, de transportsector en de bouwnijverheid. Maar per saldo zal de groei van de werkgelegenheid in plattelandsgebieden achter blijven ten opzichte van de meer stedelijke gebieden.
Daarom worden in het gebiedsprogramma projecten uitgevoerd die ruimte bieden aan nieuwe economische dragers in het landelijke gebied. De projecten zijn er tevens op gericht een aantal knelpunten weg te nemen voor economische ontwikkelingen.
De routenetwerken voor wandelen, fietsen, kanoën, paardrijden en mennen vormen de ruggengraat voor de recreatie ontwikkeling van Zuidwest-Twente. Daarnaast is een kwaliteitsverbetering van zowel recreatieve bedrijven als publieke voorzieningen gewenst, gezien de eisen die bezoekers daaraan stellen.

Doelstelling

Het bieden van ruimte aan nieuwe economische dragers ter versterking van de bedrijvigheid in het gebied; het op peil houden van de werkgelegenheid.
Vergroten van belevingswaarde en de recreatieve voorzieningen in de natuur en op het platteland.
Het bevorderen van recreatief (mede)gebruik.
Het vergroten van het aantal bezoekers en de werkgelegenheid bij toeristische bedrijven.

Aanpak

Ruimte geven en ondersteunen van initiatieven die bijgedragen aan de versterking van bedrijvigheid.
Realiseren van wandelnetwerk en fietsroutenetwerk in aansluiting op andere gebieden in Twente en Duitsland en de aanleg van ontbrekende schakels in fietsnetwerken en ruiterroutes.

Resultaten

- Houtproducten van landgoederen met regionaal keurmerk worden vermarkt.
- 10-logie-accommodaties worden toegevoegd.
- Padenstructuur recreatieplan De Borkeld wordt heringericht.
- Beschrijven samenhangend geheel van regionale, provinciale en landelijke wandelpaden en aanleg van delen.
- Uitgewerkt plan voor toeristische overstappunten en grensoverschrijdende overstappunten.
- Aantal fietsknooppunten bewegwijzering aangelegd.
- 8 uitgevoerde bedrijfsnatuurplannen op recreatiebedrijven.
- Aanleg fietspaden Bathmenerweg, Oude Deventerweg, Goudzoekerspad (Hellendoorn), fietspad Gelselaar (Diepenheim), langs de Regge (Rijssen), fietsvoorziening Holten-Bathmen.
- Aanleg recreatief punt, Wierdenseveld Hellendoorn.
- 10 bedrijven via RvR en hergebruik VAB's geven economische impuls (Hof van Twente).
- Toeristische route-ontwikkeling met thema archeologie (Hof van Twente).
- Functieverbreding camping De Wezel, Diepenheim.
- Toeristische route-ontwikkeling Havezathepad, Hof van Twente.
- Uitvoeringsprogramma Sallandse Heuvelrug (o.a. ruiterpaden, ATB-routes, bewegwijzering, bedrijfsnatuurplannen).

Tabel: Economie waaronder recreatie en toerisme

AVP	UP reconstructieplan	aantal 2005-2006	operationele doelen deelplan Zuidwest-Twente (-2018)
	Versterken en diversificatie van de niet-agrarische bedrijvigheid die past bij de ruimtelijke, economische en sociale randvoorwaarden die het gebied stelt	10	Behouden van de bedrijvigheid in het landelijk gebied die een belangrijke bijdrage levert aan de vitaliteit en leefbaarheid van het gebied
			Zoeken naar en faciliteren van nieuwe economische dragers die passen bij het gebied (ambachtelijk en dienstverlenend)(1.200 arbeidsplaatsen)
			Stimuleren van het hergebruiken van VAB's die de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied versterken (200)
			Vaststellen van de behoefte aan passende bedrijfslocaties bij de kernen die ruimte bieden aan lokale bedrijvigheid
			Een aanpak om extra woningbouw strategisch in te zetten ter versterking van economische vitaliteit van het landelijk gebied
AVP 6: Recreatie: landelijke routenetwerken	Ontwikkelen wandelnetwerk Ontwikkelen fietsnetwerk		Ontwikkelen aanvullende routenetwerken/routestructuren
AVP 6	Versterken/initiatieven ondernemers	10	Realiseren kwaliteitsverbetering door samenwerking te versterken
	Idem		Kwaliteitsverbetering door ruimte te scheppen voor de reguliere verblijfsrecreatiebedrijven
	Idem		Realisatie nieuwe verblijfsrecreatie
			Gezamenlijke aanpak productontwikkeling
	Bedrijven die duurzaam ondernemen	8	Bedrijfsnatuurplannen opstellen en uitvoeren

3 Communicatie

Nu het Gebiedsprogramma Zuidwest-Twente gereed is, is het voor de uitvoering van belang goed te communiceren met alle betrokken in- en externe partijen. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe er over het Gebiedsprogramma Zuidwest-Twente of onderdelen daarvan (m.n. projecten) gecommuniceerd wordt en door wie. Het gebiedsprogramma wordt breed verspreid onder betrokken bestuurders, ambtenaren en maatschappelijke organisaties. Daarnaast is het ook van belang de Zuid-Twentse burger te informeren over (het bestaan van) het gebiedsprogramma en het aanjaagteam als aanspreekpunt voor knelpunten, projecten en ideeën.
We leven in een digitale wereld, daarom zal bij de communicatie veel gebruik gemaakt worden van digitale communicatie (webside, e-mail).

Communicatie met besturen
Via het BGO wordt met de Zuid-Twentse gemeenten en waterschapsbesturen gecommuniceerd. Het BGO is betrokken geweest bij de totstandkoming van het gebiedsprogramma en zal ook tijdens de uitvoering ervan op de hoogte worden gehouden van de voortgang. Relevante onderwerpen die tijdens de bijeenkomsten van het (ambtelijke) aanjaagteam worden besproken, worden door de leden van het aanjaagteam met aan hun bestuurder teruggekoppeld. Daarnaast wordt de raad(scommissies) geïnformeerd over de stand van zaken. Ook via het e-mail-informatiebulletin reconstructie wordt regelmatig over de voortgang van de uitvoering van het Gebiedsprogramma Zuidwest-Twente bericht.

Communicatie met maatschappelijke organisaties
De maatschappelijke organisaties zijn nadrukkelijk betrokken bij het gebiedsprogramma. In 2005 schuiven zij aan bij het BGO om over voortgang en programmering voor 2006 van gedachten te wisselen. Ook ontvangen de bij de reconstructie betrokken organisaties het e-mail-informatiebulletin reconstructie.
Door middel van overleggen met het aanjaagteam en/of met samenwerkende partijen over de uitvoering van (al dan niet door de organisatie ingediende) projecten, worden de maatschappelijke organisaties eveneens bij de uitvoering van het gebiedsprogramma betrokken.

Communicatie met Zuidwest-Twente
Een aantal actieve inwoners van Zuidwest-Twente heeft reeds via de projectenlijst, een bijdrage geleverd aan het gebiedsprogramma. Bij de meerderheid van de inwoners zal het bestaan en de inhoud gebiedsprogramma echter onbekend. Particuliere initiatieven zijn van groot belang zijn voor de dynamiek in het gebied. Daarom is communicatie over het gebiedsplan, over de projecten die in Zuidwest-Twente worden uitgevoerd en over het aanjaagteam als eerste aanspreekpunt voor nieuwe projecten en ideeën essentieel. Het provinciale huis-aan-huismagazine voor het buitengebied is een goed middel om over deze onderwerpen te communiceren (kwartaalblad). Ook de internetpagina's van provincie, gemeenten en waterschappen zijn hiervoor geschikte middelen, evenals de gemeentepagina's in de regionale en huis-aan-huiskranten. Verder kan iedere organisatie gebruikmaken van zijn eigen communicatiemiddelen om over gebiedsgericht werken en de reconstructie te communiceren.
Bij de uitvoering van projecten wordt in een vroegtijdig stadium direct gecommuniceerd (via bijvoorbeeld een (nieuws)brief) met betrokken burgers. Daarnaast kunnen projectleiders besluiten tot het uitbrengen van een persbericht of het organiseren van een informatiebijeenkomst.

Bijlage 1

Het programma geografisch ingedeeld

1.1 Algemeen, geldend voor het gehele gebied Zuidwest-Twente en thematisch ingedeeld

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of komen

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*
Thema Landbouw en Milieu					
	gebiedsmakelaardij	L E N Z	Invullen loketfunctie agrariërs, verbinden doelen met praktijk en omgekeerd, projectontwikkeling reconstructie (grondbank en vrijwillige kavelruil), deelprojecten gemeentelijke ondersteuning.	Provincie/ Stimuland	V
	Toekomstgericht ondernemen SRNBI (incl. deel van Vecht-Regge) 2004-2005	L E N	100 adviezen verbreden landbouw	Provincie/ Stimuland	V
	Toekomstgericht ondernemen (incl. deel van Vecht-Regge) 2003-2005	Duurzame landbouw	20 bedrijven krijgen investeringssubsidie innovatie		V
	Transsitie landbouw naar MKB 2005/2007	Versterken en verbreden economische basis	10 bedrijven in intensiveringszone verbreden		V
	Opleidingsprogramma agrarische ondernemers 2005		10 bedrijven passen innovatieve technieken toe		V
	Regionaal vermarkten 2004/2005	L E	5 ondernemers ondersteund bij optimalisatie, ontwikkeling en vermarkting + 7 marktverkenning		V
	Duurzame veehouderij in kwetsbare gebieden 2004/2007	L	op 10 agrarische bedrijven en N_2-overschot teruggebracht		V
	Actieplan duurzame energie biogas 2005		Een aantal projecten met de toepassing van biogas als voorbeeld uitvoeren		O
	Ruraal park Twente (studie naar marketingmogelijkheden agrarische producten)	L E	Rapport met voorstellen	Buck Adviesbureau	O
	Biologisch beleven in de tuin van Nederland 2003/2005	L	Bevorderen biologische landbouw bij 35 bedrijven,	Provincie/ Stimuland	V
	Kennisverspreiding en ontwikkeling biologische landbouw 2003/2005	L	3 speerpunten uitwerken, stimuleren afzet		V
	Plan van aanpak stimuleren biologische landbouw 2005/2007	L	koppelen aan convenant en nieuw lnv-beleid		O/V
	Nieuw Noaberschap	L S	Projectplan	DLV	O/V

nr.	project	reconstr.-doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Kavelaanvaardings-werken (landinrichtingen)	Verbeteren externe productie-omstandigheden	400 ha ingericht 150 ha vrijwillig geruild	Provincie/ Landin-richtings-commissie	V	
	Vrijwillige kavelruil, evt	L		Provincie/ stimuland	V	
	Jeugdzorg op de boerderij 2003/2005	L Z	2 zorgboerderijen jeugdzorg	Provincie/ stimuland	V	
	Transferpunt landbouw en zorg 2004/2006		2 zorgboerderijen gehandicapten		V	
	Project koersbepaling intensieve veeh. in extensiveringsgeb.	L Z E	150 uitstromende agrariërs, 75 VAB's hergebruiken	Provincie	V	
	Coördinatiepunt intensieve veehouderij	L N Duurzame landbouw	4-6 verplaatsingsplannen, 2-3 concrete verplaatsingen, 3-5 omgeschakelde/beëindigde bedrijven	Provincie/ GLTO	V	
Thema Natuur en landschap/cultuurhistorie						
	Soortenbeschermende maatregelen voor gentiaanblauwtje	N	Werkz.heden uitgevoerd gericht op deze soort	NMM	v	
	Herstel historische elementen op land-goederen	N	Herstel Landgoed Het Stroot	OPG	V	
	Historische elementen Zuidwest-Twente	N L	8-tal elementen opgeknapt	LO	O/V (D2 aangevr.)	
	Grondaankopen binnen de EHS t.b.v. de uitvoering van het POP-programma	N	Betreft de doorlevering van gronden t.b.v. nieuwe natuur landgoed Zonnebeek	St. Edwina van Heek	V	
	Project boerderij en erf (landschapsconsulent)	N	x-aantal adviezen inzake bouwaanvragen	Provincie	v	
	Gentiaanblauwtje	N	Soortenbeschermende maatregelen	NMM	O	
	Hersteld leefgebied boomkikkers, kamsalamanders en knoflookpad	N	Uitvoeringsplan bescherming	SBB	O	
Thema Water						
	De Doorbraak	W N L E	Natte verbinding tussen NOT en ZWT langs Almelo	WS RD	O/V	Deelprojecten Mokkelen-goor, Borner-broek, Tusveld, Azelerbeek zijn gestart
	Stadsregge Almelo-Wierden	W L E	Afkoppeling stedelijk water; w.o. de Oude Veenleiding, Lateraal kanaal en Nieuwe verbinding	WS RD	O/V	Voorbereiding gestart/hangt samen met doorbraak

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Hermeandering en retentiegebied Velderberg*	W?	Realisatie tijd. berging i.c.m. herstel natuurlijk systeem	WS	O/V (SGB aange-vraagd)	
	Verbinding Broekheurnerbeek - Boekelerbeek	W	Diverse werken ter verbetering van de beeklopen en de verbinding	WS	O	
	Bestrijding verdroging Aamsveen en Groot Brunink	W	Herstel oorspronkelijke loop	WS	V	
	Integraal beekherstel langs de Schipbeek	W		WS	O/V	D2 aangevraagd
	Voorbereidingsprocessen t.b.v. nieuwe natuur langs Zoddebeek	W		WS	O/V	POP aangevraagd
	Aanpassen diverse rwzi's	W L	Verbeteren waterkwaliteit	WS RD	V	
	Spikkersbeek	W		WS	O/V	POP aangevraagd
	Beneden Regge	W		WS	O/V	POP aanvraag
	Verbeelding van de Regge	W	Uitgewerkt voorstel voor verbetering 'leesbaarheid' landschap; 1e pilot Elsenerbeek,	WS	O	Project Nieuwe Marke is onderdeel van de Elsenerbeek
Thema economie w.o. recreatie en toerisme						
	Fietsknooppunten-systeem	E	Universele bewegwijzering	regio	O	Gereed 2007
	Twente logies	E	Haalbaarheidsstudie gereed	regio	V/O	
	Industrieel erfgoed	E	In beeld brengen van industriële geschiedenis van twente	regio	V	
	Wandelnetwerk	E	Herkenbare bebording voor honderden km wandelroutes	regio	V/O	

* V: gedekt
O: niet gedekt

Tabel 2: projecten/initiatieven die in 2005 verder uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*
	Samen met scholen	S		OBD	
	Verrijkte bibliotheek	N		OBD	
	Cultuurlandschap met kwaliteit	N S		Provincie	
	Stimulering agrarisch natuurbeheer	L N	Meer natuur in agrarisch beheer	NPO koepelorg. Natuurver. Overijssel	O
	Recreatie dichtbij, iedereen blij	E	Totaalinventarisatie recr. aanbod platteland	ANWB	O
	Inplaatsingsruimte in landbouwontwikke-lingsgebieden	L		Provincie	
	Pilotproject facilitering jonge boeren	L		Provincie	
	Avontuur in twente	E	Verblijfsarrangementen met GPS	Regio	O
	TOP-plaatsen	E	Routes in dls en ned verbinden	GOBT	O
	Ontwikkelen ATB-routes	E	Vaste routes proberen een plaats te geven		
	Voorbereiden uitvoering van landgoedbeleidsplannen	N E		OPG	
	Groen uitgevoerd	E N	Opstellen en uitvoeren van natuurbedrijfsplannen voor recreatiebedrijven	Provincie	0

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.2 Almelo

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of komen.

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Gebiedsuitwerking Doorbraak	L N W E	Stevige verbinding aanleggen van NOT naar ZWT door de stedenband t.b.v. schoon water en natuur en landschap	Water-schap	V	
	Waterplan Almelo	W E	Herinrichting oevers Almelose Aa	WS RD	V	In uitvoering
	Markgraven	W	Herinrichten waterloop tussen Tubbergen en Almelo	WS RD	O/V	In voorbereiding
	Riolering buitengebied	W	Opheffen ongezuiverde lozingen	Gemeente	O	
	Bedrijven die willen stoppen omschakelen en/of verbreden	L N E	1 bedrijf gaat stoppen	Particuliere /Gemeente	O	Gemeente heeft grond gekocht.
	Multifunctioneel natuur- en milieu-educatiecentrum Deldensestraat 205	N E	Lokatie aan stadsrand t.b.v. milieueducatie, uitbreiden met recreatieve functies	Gemeente	O	Pand door gem aangekocht.
	Gebiedsmakelaardij voor 2 jaar	L N E W S	Verbetering grondmobiliteit; kansen/bedreigingen landbouw in groene longen; verzorging communicatie, contact gemeente LTO, begeleiding pachtbedrijven, planvorming, samenwerking	Gemeente	O	Gemeente financiert 69.000 euro. Het dubbele is gewenst.

Tabel 2: projecten/initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Groen perspectief voor stad en ommeland	N E S	Diverse projectvoorstellen	Gemeente	O	Opgedroogde financiële middelen
	Bedrijf Oude Wesselink	L E	Multifunctioneel park	Particulier	0	gemeente werkt planologisch mee, niet financieel. EU-sub.-mogelijkheden worden t.z.t. bekeken

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.3 Borne

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of komen

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Zendersche Esch	L N W S E	Realisatie 1e deelproject en PvA	Gemeente	V	
	Azelerbeek	W L N	Plan gereed eind 2005 en start uitvoering	Gemeente/ waterschap	V	
	Golfbaan Weleveld	E	Procedure afgerond eind 2005	Landgoed/ gemeente	V	
	Restauratieproject rijksmonument Zenderen	N S E	Gerestaureerd monumentaal pand i.c.m. recreatieve invulling	Particulier	O	POP aanvraag indienen

Tabel 2: projecten/ initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Economisch draagvlak monumentale panden	N E	Behoud panden d.m.v. duurzame economische pijlers	Gemeente	O	
	Reconstructie kom Hertme	S	Behoud versterking leefbaarheid en toer. ontwikkeling	Gemeente	O/V	D2 aangevraagd

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.4 Enschede

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen.

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
1.	Gebiedsuitwerking *Enschede-Zuid*	N W S E		Gemeente		NB: Stadsrand Enschede-Zuid is aangevraagd voor D2
	1. Stadsrandzone Enschede Zuid		inrichtingsplan (o.a. natuur i.r.t. recreatie		O	
	2. Landinrichting Enschede-Zuid		1 Module voorbereidt, 1 module in uitvoering	Provincie/ LC	V	
	3. Fietspad Buurserstraat		Fietspad nagenoeg gerealiseerd	Gemeente	V	
2.	Gebiedsuitwerking *Enschede-Noord:*	L N W S E				
	A. geb.uitwerkingsplan stadsrand Noord:	N W S E	uitwerkingsplan gereed	Gemeente		
	* inrichtingsplan 't Vaneker	L N W S E			V	
	* inrichtingsplan de Groene Scheg	S E N	woningbouw + stadsontwikkeling herinrichting Roombeek, landschapsplan, landhuis + uitbreiding zorginstelling	Gemeente/ Vitens	V	
	* Waterlandgoed Enschede	N E	Inpassen duurzame waterwinning		O	
	* plan het Wageler:	L N E S		Stichting de Viermarken	O	
	- Bezoekerscentrum Ledeboerpark - Zorgboerderij De Viermarken - De Roombeek		Versterken zorg-, museum en educatieve functie door verbouw en uitbreiding agrarische gebouwen, herinrichten landschappelijke elementen, aansluiten op routestructuren			
	- Plan verbetering landgoed het Wageler		Inrichtingsplan	WS RD		Is POP aangevraagd
	* Landschappelijke inpassing Euregio bedrijvenpark	L N W E	Inrichtingsplan Boekelerbeek e.o.	Gemeente + WS RD	V	
	B. gebiedsuitwerking agrarisch gebied Enschede Noord	N L W		Gemeente/ provincie		
	*landinrichting Enschede Noord		Inrichtingsplan	Provincie/ LC	O	In 2003 gestart, 2008 gereed
	* Middengebied Enschede – Hengelo		Inrichtingsplan		O	
3.	Ecozone Eschmarke, o.a. Ecopark Eschmarke, Babybos en Ecozone Glanerbeek	L N W S E	Project in uitvoering, inrichting ecologische verb.zone in combinatie met woningbouw	Gemeente	O	Financiering nog niet rond

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
4.	Dorpen:					
	1. Dorpshuis Lonneker	S	Realiseren	Gemeente	V	Aangevraagd onder vitaliteit kleine kernen
	2. Verzorgingshuis De Posten Boekelo	S	Realiseren	Gemeente	V	
5.	Algemeen:					
	1. Nieuw Naboarschap	S	(zie tabel 'algemeen')	DLV	V	Ingetrokken, stelt nieuw projectvoorstel op Inzet Stimuland
	2. Gebiedsmakelaardij	L	Wensen en mogelijkheden scherp	Gemeente/ Stimuland	V	
	3. Twentse Logies vervolg	E			V	
	4. Groene Diensten	L N	(zie tabel 'algemeen')		V	
	5. Toekomst buitengebied: verkenning, cultuurhistorisch onderzoek, toetsingskader ontwikkelingsvisie, gids ruimtelijke kwaliteit, monitoringssysteem ruimtelijke kwaliteit, huiskamergesprekken toekomstverwachting	L N W E	(zie Tabel 'algemeen')		V	1e pilot in Twekkelo en Boekelo
	6. Project handhaving buitengebied	E	Opheffing ongez.lozingen		V	Aangemeld voor Urbal
	7. Beleid recreatiewoningen buitengebied	E	5 verplaatsingen t.b.v. natuurdoelstelling		O	
	8. Riolering	L	5 beëindigingen, omschakelingen, verbredingen	Gemeente/ particulier		Extra middelen gewenst
	9. Projecten landschapsbeheer	N				
	10. Ondersteuning bedrijfsverplaatsingen intensieve veehouderij door CIV	L	x bedrijfsverplaatsingen in gang gezet	Gemeente/ particulier	O	
	11. Bedrijven die willen stoppen, omschakelen en/of verbreden	L E	9 verbredingen in gang gezet	Gemeente/ particulier		
	Centrum voor zorg en welzijn Boekelo	S	..	Woningstichting	O/V	Is D2 aangevraagd
	Duurzame ontwikkeling en parkmanagement Enschede	..	..	Royal Haskoning	O/V	D2 aangevraagd

* V: gedekt
O: niet gedekt

Tabel 2: projecten/ initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
1.	Gebiedsuitwerking *Enschede Zuid*;	L N W S E	Ondermeer : 1. Inrichtings-plan stadsrand Wooldrik, 2. Onderzoek en sanering dempingen asbest 3. Mountainbikeroute 4 Natuurbelevingpad Enschede Zuid	Gemeente	O	Ook Regio Twente en Enschede Noord
2.	Gebiedsuitwerking *Enschede Noord*:	N E S L N	Waaronder: onderzoek en sanering dempingen asbest en bodemsanering	Gemeente	O	
3.	Dorpen: Gebiedsuitwerking dorp en toerisme Boekelo Kulturhus Twekkelo	S	Uitvoeringsplan gereed Plan van aanpak gereed	Gemeente	O	Omgeving Boekelo valt binnen LI-plan Enschede Zuid (nu: gebiedsuitw.) Valt ook binnen landinrichting Enschede-Zuid
4.	Algemeen: project ecologisch bermbeheer	N	Plan van aanpak gereed	Gemeente	O	
	Gebiedsmakelaardij	L	Inventarisatie buitengebied	Gemeente/ Stimuland	O	

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.5 Haaksbergen

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen.

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Masterplan Kerkdorp Buurse, Fase 1	S	Kulturhus	gemeente	V	Al gereali-seerd?
	Masterplan Isodoriushoeve	S	Plan gereed	gemeente	V	
	Fietspad Enschede Buurse	E S	Betere verkeersveiligheid Ontw. recreatie	gemeente	V	
	Behoud leefbaarheid dorp Buurse	S E	Plan van aanpak	gemeente	O	
	Innovatief Waterbeheer Landgoed Lankheet	W N	Waterzuiveringssysteem; betere waterkwaliteit Buursebeek	Landgoed Lankheet i.s.m. Plant Research	v	D2 is aangevraagd
	Sanering overlast op Buurserbeek	W	Aanleg bergbezinkbassin en lamellenfilter	Gemeente/ waterschap	V	
	Uitvoering Landschapsontwik-kelingsplan i.s.m. Hof van Twente	L N	Uitvoeringsplan	gemeente	V	
	Ondersteuning bedrijfsverplaatsingen intensieve veehouderij uit extensiverings-gebieden door CIV	L N E	1. verplaatsingen	Particulier/ gemeente (provincie, CIV)	O	Lankheet
	Bedrijven die willen stoppen, omschakelen en/of verbreden	L N E	5. beëindigingen/omschake-lingen, verbredingen	Particulier/ gemeente (provincie/ CIV)	O	Bijvoorbeeld - Locatie Meyersgaar-derweg; - uitbreiding woonzorg-instellingen; - Paarden-houderij
	Gebiedsuitwerking Haaksbergen	L N W E S	Integrale plattelandsvisie: zicht op ontwikkeling LOG, RvR en VAB's ingevuld	gemeente (R. ter Horst)	0	In het BGO van 6-1-2005 vaststellen
	Herinrichting Buurserbeek	W	Herinrichting gerealiseerd	WS R+IJ	O/V	
	Herinrichting Koffiegoot	W	Herinrichting gerealiseerd	WS R+IJ	O/V	
	Herinrichting Zoddebeek	W	Herinrichting gerealiseerd	WS R+ IJ	O/V	

* V: gedekt
O: niet gedekt

Tabel 2: projecten/initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Natuurbeleving in de grensstreek	N E		GOBT	O	
	Locatie Broekdijk Buurse	N W		Gemeente	O	Via provincie binnenge-komen
	Schaapskooi	E	Realisatie schaapskooi	Stichting	O	Ingediend bij D2 november 2004

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.6 Hellendoorn

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Dorpsontwikkelingsplan Daarle, dorpshuis De Ark	S E	Dorpsontwikkelingsplan Dorpshuis	Gemeente	V	
	Projecten Sallandse Heuvelrug	E N	Zie bijlage 3			
	Aanleg fietspad Bathmenerweg	E	Fietspad	Gemeente	V	SGB aangevraagd
	Aanleg fietspad Oude Deventerweg	E	Fietspad	Gemeente	V	SGB aangevraagd
	Reconstructie fietspad Goudzoekerspad	E	Fietspad	Gemeente	V	Mogelijk D2
	Reconstructieproject Eelen en Rhaan	L N	Verbeterde productieomstandigheden landbouwbedrijven	Gemeente/ Stimuland	V	
	Inrichting bergingsvijver Kruidenwijk	W N E	Bergingsvijver	Gemeente	V	
	Gebiedsuitwerking Nijverdal Hellendoorn Kruidenwijk	L N W E	Programma van eisen voor inrichting	gemeente	V	
.	Groene Mal 1e fase Reggedal Nijverdal = noordelijk deel	W N	Realiseren natuurlijke loop en inrichting van de Regge: - meestromende nevengeul; - vergroten bergend vermogen; - aanleg natuurlijke oevers en natte verbindingszones	gemeente	O	Gem. financiën rond. Ingediend SGB en D2 nov. 2004
.	Groene Mal 2e fase Reggedal Nijverdal zuidelijk deel	W N	Zie fase 1 + aanleg brug	gemeente	O	Gem. financiering rond. Ingediend SGB en waterpotje nov. 2004
	Oriëntatiepunt Fauna en landschap Spikkenplas, bufferzone rond Wierdenseveld	N E	Recreatief punt	gemeente	O	1e fase afgerond (water en verkaveling) 2e fase: recreatiepunt (ingediend bij SGB november .2004)
	Ondersteuning bedrijfsverplaatsingen intensieve veehouderij uit extensiverings-gebieden door CIV	L N E	1. verplaatsingen 3. voorbereidingen	Particulier/ gemeente (CIV/Stimuland)	O	
	Bedrijven die zijn gestopt, willen stoppen, omschakelen en/of verbreden	L N E	5. beëindigingen/omschakelingen, verbredingen	Particulier/ gemeente (CIV/Stimuland)	O	

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Projecten Nationaal Park Sallandse Heuvelrug	N E	divers	Provincie		Apart uitvoerings-regime
	Verplaatsen camping op SH naar boerderijlocatie	N E L	Verplaatsen camping; ontlasten EHS	gemeente	O	Samen met Natuurmonu menten. Binnen EHS.
	Gebiedsuitwerking Daarle	L N W S E	Uitvoeringsprogramma	gemeente	O	Startnotitie in BGO 6-1-05
	Reggeherstelproject Kalvenhaar	W	Diverse werken t.b.v. herstel oude loop Regge	WS	O/V	Voor SGB ingediend

Tabel 2: projecten/ initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Aanlegplaats recreatieve vaartuigen locatie Nijverdal	E	Aanlegplaats gerealiseerd	Gemeente	O	Is in bestem-mingsplan geregeld
	Landgoed Schuilenburg uitbreiding Sagenschuur (horecagelegenheid)	N E	Komt ten goede aan levensvatbaarheid Landgoed. Doet tevens onderhoud landgoed	Particulier		Sub.mogelijkh eden worden onderzocht

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.7 Hengelo

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen.

nr.	project	reconstr. doel	projectresultaat	trekker	finan.*
	Omloopleiding Hengelo	W L	Werking overstorten verbeteren	WS RD	V
	Gebiedsmakelaardij	L	Inventarisatie buitengebied	Gemeente/ Stimuland	O
	Riolering Hengelo	S E	Opheffing ongez. lozingen	Gemeente	O

Tabel 2: projecten/initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Depot voor historische bouwmaterialen	N	Depot	Gemeente	O	
	Stadsrand Hengelo-Noord - Borne	N W	Inrichtingsplan gereed	Gemeente	O	
	Beckum Oele	L S	Inrichtingsplan gereed	Gemeente	O	
	Uitwerking middengebied Hengelo-Enschede	L N W E	Inrichtingsplan gereed	Gemeente	O	
	3 agr. bedrijven in Twekkelo	L N	Concrete voorstellen voor aanpak	Gemeente/ provincie	O	3 bedrijven hebben zich gemeld met verschillende initiatieven en ideeën
	Landschapscamping	N E	Projectvoorstel gereed	Gemeente	O	

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.8 Hof van Twente

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen.

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Sociaal-economische impuls Kerspel Goor (Koepelproject)	S E	Uitvoeringsplan	Gemeente	V	
	Erf en land Markelo	N	Herstel cultuurhistorische elementen in landschap	Particulier	V	
	Hengeveldse Evenemententent	S	Permanent gemeenschapshuis	Particulier	V	
	Kinder- en speelboerderij in IV (Bentelo, Veelers)	S L	Kinder- speelboerderij	Particulier	V	
	Fietspad Gelselaar-Diepenheim	N E	fietspad	Gemeente	V	Onderdeel van genieten Water Westerflier
	Jongerencentrum Pand van Janna	S E	Verbrede functie jongerencentrum	Particulier	V	
	Landgoed Azelo	N S	Ontwikkeling Landgoed op Azelo	Particulier	O	
	Verbreding Weldam	N S	Verbredingsactiviteiten	Particulier		
	Gebiedsmanager grondmobiliteit	L N	Ha vrijwillig herverkaveld	Gemeente/ Stimuland	V	
	Gebiedsuitwerking Landgoed Weldam	N S E L	Uitvoeringsprogramma; ontmenging bedrijven; optimale kavelindeling; toeristische iniatieven	Gemeente	V	
	Gebiedsuitwerking Elsenerbroek 2e fase	N S E	Begeleiding bij een 5-tal initiatieven; zie tabel 1; uitwerking zorg op het platteland	Gemeente	V	
	Gebiedsuitwerking Diepenheim	N S E L W	Uitvoeringsprogramma	Gemeente	V	
	Gebiedsuitwerking Azelerbeek	N S E L W	Herinrichting stroomgebied; landgoed Azelo	Gemeente	V	
	Landschapsontwikke-lingsplan i.s.m. met Haaksbergen	N	Uitvoeringsprogramma	Gemeente	V	Budget bepaalt omvang uitvoering
	Landschap +	N	Toepassing uitvoeringsinstrument	Gemeente/ particulier	O	
	Entergraven Holtsdijksbeek	W L	Afkoppelen effluent RWZI Goor	WS RD	O	Project in prematuur stadium
	Koppeling hagmolenbeek	W	Herstel oorspronkelijke loop door aanleg kruising Twentekanaal			
	Anti-verdroging landgoederen Diepenheim	W	Deels in uitvoering op Huize Diepenheim, Nijenhuis, Warmelo, Westervlier	WS RD	V	

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Leerwerkproject voor ZMOK	S	Gecombineerde locatie voor onderwijs en ondernemen voor zeer moeilijk lerende kinderen	Particulier/ Stichting	V	Leaderproject
	Nieuw Haghuis Oranjemuseum (melkveehouderij)	?	Museumlocatie	Particulier	O	
	Wandelnetwerk Regio Twente	E	Groter netwerk aan wandelpaden	Regio Twente	V	Is D2 aangevraagd
	Versterking toeganke-lijkheid cultuurhistorisch Elsenerbroek picknick-plaats en Ommetje	N S E	Cultuurhistorische bewegwijzering	Gemeente	O	Onderdeel Elsenerbroek Is D2 aangevraagd
	Kinderdagverblijf Hengevelde	S	Kinderopvang	Particulier	O	D2 aangevraagd
	Ondersteuning bedrijfsverplaatsingen intensieve veehouderij door CIV	L N E	O verplaatsingen 5 voorbereidingen	Particulier/ gemeente	O	
	Bedrijven die willen stoppen, omschakelen en/of verbreden	L N E	20 stoppers/omschakelen 10 RvR en VAB's	Particulier/ gemeente	O	
	Herstel Kasteelpark Twickel	N W E	3 delen water, inrichting, recreatie	OPG	O	D2 aangevraagd
	Genieten water Westerflier/Nijenhuis	N W E	Uitvoeringsprogramma tabel nr. 8	Gemeente	O	D2 aangevraagd
	TRAP-route	E N	Toeristische routeontwikkeling met thema archeologie	Particulier	O	
	Herinrichten traverse Hengevelde	S E		Gemeente	O/V	Is D2 aangevraagd
	Landgoed Diepenheim 'Nieuw Kagelink'	N E	Nieuw Landgoed in Diepenheim	Particulier	O	
	Landgoed Elsenerbroek	N E	Ontw. nieuw landgoed Elsenerbroek	Particulier	V	
	Ontwikkelingsplan De Wezel	E	Uitbreiding/functieverbreding camping De Wezel Diepenheim	Particulier	O	
	Opzet Agrarisch Natuurbeheer	N L	Ontwikkeling organisatie t.b.v. landschapsbeheer door boeren/particulieren	Gemeente/ in els.	O	
	Verbreding functie Kerspel Goor	S	Multifunctioneel buurtschapsgebouw	Gemeente/ werkgroep	O	
	Zorgtraject op Elsenerbroek URBAL	S E	Deelprojecten (maatjesproject, kinderopvang)	Gemeente/ particulier	O	
	Ontwikkeling knooperf landgoed Nijenhuis	S E N	Uitwerking pilot knooperf	Gemeente/ landgoed	V	
	Bedrijfsplanvorming n.a.v. inspraak	L	10 x door-ontwikkeling landbouwbedrijven	Provincie/ gemeente/ particulier	O/V	
	Beeldkwaliteitsplan Rijssenseweg	N	Verbetering Landschapskwaliteit	Gemeente/ particulier	O	

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*
	Historische elementen Twente	N	Versterkingsplan/opknappen historische kookhuisjes e.d.	Landschap Overijssel	V
	Havezate-pad	E	Toeristische routeontwikkeling	Particulier	V
	Landgoedontwikkeling 't Warmtink	E	Ontwikkeling boerderijkamers	Particulier	O
	Boeren voor Natuur Twickel	N L	Financiering landschap principe Stortelder	Twickel	O
	Gebiedsuitwerking Herikerberg/Goor/Holten	L N W S E	Uitvoeringsprogramma	Gemeente	V

Tabel 2: projecten/ initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*
	Herinrichting deel van Schipbeek tussen Markelo en Diepenheim	W	Niet verdrogende recreatie- en natuurvriendelijk ingerichte beek	WS Rijn en IJssel	O
	Aanleg omleiding vispassage stuw Zand-vang in de Schipbeek en inrichting Waterberging door verlegging kade	W	Vispassage bij stuw, waterberging	WS	O
	Landgoed Hekeren Goor	N			
	Zorgpost Goor	S		Gemeente	
	Boerderijkamers	E		Gemeente	
	Uitbreiding camping + bedrijfswoning etc	E			
	Dorpsplein Bentelo	S			
	Parkeerterrein Zwaan te Delden	E			
	Ontwikkeling viskwekerij en bed en breakfast	L E		Gemeente	
	Klompenmuseum Goor	N		Gemeente	
	Ontwikkeling De Pol/ Stichting Culthist	E	Diverse toeristische cult. Hist.	part	
	Mariakapel Goor	N		Gemeente	
	Buurtschap als onderneming	S E		Gemeente	
	Aanlegsteigers recreatietoervaart in het Twenthekanaal	E		Gemeente	
	Kunstroute Delden Diepenheim	N		Gemeente	
	Dagarrangementen zorginstellingen	S		Gemeente	
	Herstel authentieke boerenschuur 'De Koopel'	N			
	Realisering educatieve ruimte in monumentale schuur bij geitenhouderij	E			

1.9 Rijssen Holten

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen.

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Gebiedsuitwerking Herikerberg/Goor/Holten 2004-2005	L N W S E	Duurzame waterwinning	Gemeente	V	
	Gebiedsuitwerking Rijssen inclusief Notter	L N W S E	inrichtingsplan	Gemeente	O	
	Biovergistingscentrale Rietberg te Holten	L E	Plan van aanpak gereed	Particulier	V	
	Boven Regge / Exose Aa	W N L	Aanpassing hoofdstromen	WS RD	O/ V	Uitvoering in 2006; hangt samen met rvk Enter
	Landinrichting Rijssen	L N W S E	aanleg fietspad langs de Regge (2204/2005) recreatie Transferium	Gemeente	O	
	Landinrichting Rijssen 1e module	L N W S E		Gemeente	O	
	Landinrichting Rijssen 2e module	L N W S E		Gemeente	O	
	Landinrichting Rijssen 3e module Elsenerbroek	L N W S E		Gemeente	O	
	Boerderijkamers te Rijssen	L E	Verbreding gerealiseerd	Gemeente	V	
	Fietspad langs de Regge	E	Realisatie fietspad	Gemeente	V	
	Ondersteuning bedrijfsverplaatsingen intensieve veehouderij door CIV	L N	1 verplaatsing t.b.v. natuur-doelstelling	Gemeente/ particulier	O	
	Ontdek de Reggestreek deel 2 i.s.m. Wierden	E		Gemeente	O/V	Is Leader aangevraagd
	Kulturhus Holten	S	Start realisatie	Gemeente	O/V	Is D2 aangevraagd
	Aanleg fietsvoorzie-ning Holten-Bathmen	E	Gerealiseerd	Gemeente	O/V	Is D2 aangevraagd
	Projecten Nationaal Park Sallandse Heuvelrug	N E	Recreatie/toerisme en natuurprojecten	Provincie	V	
	Bedrijven die willen stoppen, omschakelen en/of verbreden	L N E	2 beëindigingen, omschakelingen, verbredingen	Gemeente/ particulier	O	

* V: gedekt
O: niet gedekt

Tabel 2: projecten/ initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*
	Kernrand Rijssen Zuid (de Brekeld)	N E	Plan van aanpak	Gemeente	O
	Ontwikkelen van de gebiedsuitwerking "Heuvelrug"	L N W S E	Plan van aanpak	Gemeente Rijssen-Holten (i.s.m. Hellen-doorn)	O

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.10 Twenterand

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen.

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	Bruinehaar Kulturhus	E	kulturhus	gem		
	Gebiedsuitwerking Engbertsdijksvenen Veenschap	L N W S E	Uitvoeringsprogramma	gemeente	???	
	Uitvoeringsprogramma beleidsontwikkeling R + T	E N	Profilering recreatie en toerisme	gemeente	O	In 2e helft 2005 zichtbaar wat uitgevoerd gaat worden
	Landschapsontwik-kelingsplan	L N E	LOP	gemeente	?	I.s.m. NOT
	Gebiedsuitwerking Ten Noorden Den Ham	S L N W E	Startnotitie	gemeente	O	
	Nieuw Stroomkanaal Westerhaar	W	Natuurvriendenlijker inrichten van het Nieuwe Stroomkanaal	WS RD	O/V	

Tabel 2: projecten/ initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*
	Ondernemersplan camping voor en door gehandicapten	S E	Camping gerund door en voor gehandicapten	Particulier/ gemeente	O

* V: gedekt
O: niet gedekt

1.11 Wierden

Tabel 1: projecten die in 2005 in uitvoering zijn of gaan komen.

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*	
	3e Spakenplan Rectum Ypelo	N	Landschap inrichtingsplan	Gemeente	V	
	Verbetering grondgebruik gemeente Wierden	L N		Stimuland/ gemeente	V	
	Planuitwerking Waterland Wierden	L N W S E	Uitvoeringsplan/ontwikkeling groene diensten/verplaatsing waterwinning Wierdens Veld	Gemeente	V	
	Riolering Buitengebied Wierden	E?	Opheffing ongezuiverde lozingen	Gemeente	O	SGB aangevraagd
	Kulturhus Hoge Hexel	S	Realisatie locatie	Gemeente	O	POP aangevraagd i.c.m. Viltaliteit
	Ondersteuning bedrijfsverplaatsingen intensieve veehouderij door CIV	L N	2 verplaatsingen t.b.v. natuurdoelstelling	Gemeente/ particulier		
	Vervolg op Ontdek de Reggestreek	N		Gemeente	O	Is Leader aangevraagd
	Aanpak recreatieplas Enter: De Lee 2e fase	E	Ingerichte en uitgediepte plas	Gemeente	V	

Tabel 2: projecten/initiatieven die in 2005 uitgewerkt worden

nr.	project	reconstr. -doel	projectresultaat	trekker	finan.*
	Landschapsontwik-kelingsplan	N	Plan van Aanpak gereed	Gemeente	O

* V: gedekt
O: niet gedekt

Bijlage 2 Reconstructieprestaties in Zuidwest-Twente

AVP doel	**Prestatie 2005 – 2006 voor drie reconstructie gebieden**	**Prestatie ZWT 2005 – 2006 gewenst**	**Prestatie ZWT 2005 -2006 werkelijk (gebaseerd op uitvoeringsprogramma)**
1. Proceskosten			
Reconstructie: goede ruimtelijke structuur	20 facilitering RO plannen en toetsen milieuvergunningen	10	10
	22 plan-en gebiedsuitwerkingen	17	17
	26 uitwerkingen landbouw ontwikkelingsgebieden	4	4
Organisatie en communicatie	20 prestatieafspraken provincie/gemeenten voor versnelling uitvoering reco	10	10
2. Milieu: luchtkwaliteit			
Verminderen geurhinder	3 knelgevalllen ernstige stankhinder opgelost	1	1 verplaatsing
Verminderen ammoniakbelasting	Reductie 43kton NH3 (6 bedrijven)	2	1 verplaatsing
	14 bedrijven omschakelen en verbreden in ex. zone	5	5 in extensiveringsgebied 30 in verwevingsgebied
	Toepassen innovatieve technieken bij 20 bedrijven	10	8
Milieu: Water en bodemkwaliteit	15 ongezuiverde lozingen	5	10
	Integrale projecten water o.a. anticiperen op de Kaderrichtlijnwater	2	2
3. Waterkwantiteit	150 ha inrichten waterberging	50	50 ha
	150 km herinrichten waterlopen (waternood)	50	50 km
Verbeteren afstemmen functies	3.000 ha aanpassen peilbesluit aan GGOR	1.000	1.500
4. Natuur			
Realiseren PEHS (nieuwe natuur)	520 ha aankoop nieuwe natuur	centraal	centraal
	Stimuleren particulier natuurbeheer	centraal	centraal
Verbinden van natuurgebieden	310 ha aankoop robuuste verbindingen	centraal	centraal
	50 kleine faunaknelpunten opheffen		
		15	Pm*
	Maatregelen soortenbeleid inclusief ecoducten	1	1
	200 ha inrichting nieuwe natuur	p.m.	p.m.*
5. Landschap en cultuurhistorie			
landschap	5 plannen opstellen en uitvoeren dorpen in 't groen	2	2
	5 landschapsontwikkelingsplannen opstellen en uitvoeren	3	3

Nationale landschappen	200 ha aanleggen nieuwe en opknappen bestaande elementen	n.v.t.	n.v.t.
	3 beeldkwaliteitsplannen opstellen en uitvoeren	1	1
	100 stallen landschapsontsierend slopen	10	10
	3 bedrijfsnatuurplannen (agrarische bedrijven) opstellen en uitvoeren	1	1
	30 bedrijfsnatuurplannen recreatieondernemers	10	8
	165 ha wettelijke herverkaveling	p.m.*	p.m.*
Behouden en ontwikkelen cultureel erfgoed :landschap	12 landgoedvisies opstellen en uitvoeren	4	4
	Landschaps onderhoud /groen/blauwe diensten	1	1
6. Landbouw			
Duurzame landbouw: grondgebonden	300 adviezen verbreden landbouw	100	100
	Innovatieproject met jonge agrarische ondernemers	1	1
	1.000 ha kavelaanvaardingswerken	Pm*	400
	550 ha vrijwillige kavelruil	200	150
7. Recreatie en toerisme	20 voorzieningen realiseren nieuwe initiatieven ondernemers	10	10
	53 km recreatieve verbindingen aanleggen	30	Pm*
	Momentum	5	5
8. Economische aspecten	75 VAB's hergebruiken	10	10
	Verbeteren arbeidsmarktpositie 150 uitstromende agrarisch	25	150
	Ontwikkelen 3 kleinschalige bedrijfslocaties bij kleine kernen	1	0
	1 stimuleringsregeling MKB	0	0
9. Sociale aspecten			
Bevorderen initiatieven van onderop	2 plannen cultureel ondernemersschap	0	0
	500 aansluitingen buitengebied ICT voor hulpverlening	p.m.*	p.m.*
	5 zorgboerderijen gehandicapten	1	2
	5 zorgboerderij jeugdzorg	1	2
Bundelen realiseren voorzieningen	4 locaties Bundeling onderwijs en kinderopvang	1	3
	4 multifunctionele basisvoorzieningen	1	5
	3 zorgposten	1	1
Bevorderen streekidentiteit	1 bezoekerscentrum realiseren op een bedrijf	1	1
	20 dorpsorganisaties ondersteunen	5	4
	16 x ondersteunen gemeentelijke vrijwilligers beleid	5	4
	Integrale projecten leefbaarheid platteland	4	4

Rijksbijdrage op basis van particuliere initiatieven, niet opgenomen in de bestuursovereenkomst

Landschap en cultuurhistorie	75 cultuurhistorische elementen herstellen	10	p.m.*
Biologische landbouw	Bevorderen biologische landbouw bij 100 bedrijven	10	35
Saneren waterbodems	pm	p.m.	p.m.

Kolom 1 en 2 komen voort uit de AVP-tabel van 22 november 2004. Kolom 3 geeft de gewenste prestatie en ambitie van ZWT weer. Kolom 4 benoemt de werkelijke prestatie van ZWT tot en met 2006. De benodigde informatie hiervoor komt uit het gebiedsprogramma. Een vergelijking van kolom 3 en kolom 4 geeft inzicht in welke onderwerpen onderbelicht danwel overbelicht worden of juist wel goed bediend worden.

pm* gegevens zijn nog niet beschikbaar